

FINAVIA OYJ

Palveluehdot 2010

LENTOASEMA- JA LENNONVARMISTUSPALVELUITA
KOSKEVAT YLEISET PALVELUEHDOT LENTOLIIKENTEEEN
HARJOITTAJILLE JA MUILLE ILMA-ALUKSEN
KÄYTTÄJILLE SISÄLTÄEN LIIKENNEMAKSUT

Lentoasemat – Airports in Finland

 Finavian reittiliikenteen lentoasemat,
Finavia's Airports (scheduled destinations)

 Finavian muut lentoasemat,
Finavia's Other Airports

 Muut lentoasemat,
Other Airports

Määritelmät	4
1. Johdanto	5
2. Palveluehtojen soveltaminen ja voimassaolo	5
3. Sovellettava laki	5
4. Toiminta lentoasemilla	6
4.1. Palvelutaso	6
4.2. Lähtö- ja saapumisaikojen koordinointi Helsinki-Vantaan lentoasemalla	6
4.3. Lähtö- ja saapumisajoista sopiminen muilla lentoasemilla	6
4.4. Lentoasemien aukioloajat	6
4.5. Viranomaisluvut ja tarvittavat vakuutukset	7
4.6. Oikeus estää ilma-aluksen lähtö lentoturvallisuussyistä	7
5. Ympäristöasiat	7
6. Finavialle toimitettavat tiedot	7
6.1. Ennakkosuunnittelua koskevat tiedot	7
6.2. Laskutusta koskevat tiedot	8
6.3. Tietojen toimittamista koskevat yhteystiedot	8
6.4. Seuraamukset tietojen toimittamatta jättämisestä	9
7. Lentoliikennemaksut	9
7.1. Lentoasemapalvelut ja -maksut	9
7.1.1. Laskeutumismaksun määrä	9
7.1.1.1. Laskeutumismaksuun kuuluvat palvelut	10
7.1.2. Paikoitusmaksut	10
7.1.3. Matkustajamaksun määrä	12
7.1.3.1. Matkustajamaksuun kuuluvat palvelut	13
7.1.3.2. Avustamispalvelumaksu (PRM-maksu)	13
7.1.4. Turvamaksu	13
7.1.5. Melumaksu	14
7.1.6. Muut maksut	15
7.2. Lennonvarmistuksen palvelut ja maksut	15
7.2.1. Lentoaseman lennonvarmistuspalvelu	15
7.2.1.1. Lennonvarmistuspalvelutason kohottaminen AFIS-palvelusta ATC-palveluksi	16
7.2.1.2. Lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu (TN-maksu)	16
7.2.2. Lentoreittipalvelu	17
7.2.2.1. Lentoreittimaksut	17
7.2.3. Lennonvarmistuksen palveluita täydentävät palvelut	18
7.3. Poikkeukset ja alennukset maksuihin	18
7.3.1. Kausikortti	18
7.3.2. Vapautus laskeutumis- ja TN-maksuista	19
7.3.3. Jatkettu aukipito	19
7.3.4. Ylimääräinen avaaminen	20
7.4. Alennukset uusille reiteille	20
7.5. Matkustajapohjainen kasvuinsentiiviohjelma	21
7.6. Lentoliikennemaksujen arvonnisävero	21
7.7. Lentoliikennemaksujen maksaminen	21
7.7.1. Maksutavat	21
7.7.1.1. Ennakkomaksu	22
7.7.1.2. Pankkitakaus	22
7.7.1.3. Maksu jälkikäteen laskulla	22
7.7.2. Viivästyskorko	22
8. Finavian vastuu	22
9. Vapauttamisperusteet	23
10. Riitojen ratkaisu	23
11. Yhteystiedot	23

Määritelmät

Ammattimainen liikenne

Liikenne, joka tapahtuu elinkeinotoiminnan muodossa tai välittömästi sen tarpeisiin. Ulkomaisten sotilasilma-alusten tai muiden vieraan valtion ilma-alusten, jotka valtiovierailun tai muun vastaavan syyn vuoksi käyvät Suomessa, harjoittama liikenne katsotaan olevan ammattimaista liikennettä.

Arvioitu liikkeellelähetoaika (EOBT)

Arvioitu liikkeellelähetoaika, jolloin ilma-alus aloittaa lähtöön liittyvän liikkumisen.

Asiakas

Lentoliikenteen harjoittaja tai muu ilma-aluksen käyttäjä.

ATC

Lennojohto. Lennojohtopalvelun tarkoituksena on estää yhteentörmäykset ilma-alusten välillä sekä liikennealueella olevien ilma-alusten ja esteiden välillä sekä ilmaliikenteen jouduttaminen ja järjestyksen ylläpitäminen sen kulussa.

ATS

Ilmaliikennepalvelu. Lentotiedotus-, hälytys-, ilmaliikenteen neuvonta- ja lennojohtopalvelua (alue- lähestymis- tai lähilennonjohtopalvelu) tarkoittava yleisnimitys.

AFIS

Lentopaikan lentotiedotuspalvelu, jonka tarkoituksena on antaa valvomattomalla lentopaikalla toimiville ilma-aluksille lentoturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.

GAT-lennot

ICAO:n sääntöjen ja määräysten mukaan suoritettavat lennot.

Kansainvälinen liikenne

Liikenne, joka ylittää valtakunnan rajan. Kansainvälisessä tilauslentoliikenteessä (charterliikenteessä) olevan ilma-aluksen on katsottava olevan kansainvälisessä liikenteessä myös silloin, kun se tekee ns. keräilylentoja kotimaisten lentopaikkojen välillä.

Kaupallinen siviili liikenne

Kaikki sellainen ilma-aluksen käyttö, jossa kuljetaan matkustajia, rahtia tai postia maksua tai vuokraa vastaan. Kaupallista liikennettä ovat reitti-, tilaus- ja taksiliikenne.

Laskeutuminen

Ilma-aluksen laskeutuminen tai läpilasku (Touch and go landing TGL).

Laskeutumisaika

Lennojohtoon tai lentotiedotuspalvelun tallentama tai ilma-aluksen lentopäiväkirjaan merkitty aika, jolloin ilma-alus laskeutuu kiitotielle.

Lentoaseman aukioloaika

Finavian julkaisema lentoaseman ATS-elimen toiminta-aika.

Lentoliikenteen harjoittaja

Lentoliikennettä harjoittava yritys, jolla on voimassa oleva toimilupa tai vastaava asiakirja.

Lentoonlähetoaika

Lennojohtoon tai lentotiedotuspalvelun tallentama tai ilma-aluksen lentopäiväkirjaan merkitty aika, jolloin ilma-alus lähtee kiitotieltä.

Liikkeellelähetoaika (OBT)

Liikkeellelähetoaika, jolloin ilma-alus aloittaa lähtöön liittyvän liikkumisen.

MATKUSTAJATYYPIT

DHC eli siirtomiehistö

Ilma-aluksen miehistöön kuuluvat henkilöt, jotka suorittavat toimensa hoitamiseen liittyvää matkaa.

DOM

Matkustaja, joka lentää suomalaiselta lentoasemalta toiselle suomalaiselle lentoasemalle.

DOM-DOM

DOM-DOM-transfermatkustaja eli säännöllisen liikenteen vaihtomatkustaja, joka saapuu lentäen suomalaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa toiselle suomalaiselle lentoasemalle.

DOM-INT

DOM-INT-transfermatkustaja eli säännöllisen liikenteen vaihtomatkustaja, joka saapuu lentäen suomalaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa ulkomaiselle lentoasemalle.

INT

Matkustaja, joka lentää Suomesta ulkomaille tai joka lentää suomalaiselta lentoasemalta toiselle suomalaiselle lentoasemalle siten, että lentomatka välilaskun tai välilaskujen jälkeen jatkuu välittömästi ulkomaiselle lentoasemalle eikä lennon numero vaihdu (ks. transit-matkustaja).

INT-DOM

INT-DOM-transfermatkustaja eli säännöllisen liikenteen vaihtomatkustaja, joka saapuu lentäen ulkomaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa suomalaiselle lentoasemalle.

INT-INT

INT-INT-transfermatkustaja eli säännöllisen liikenteen vaihtomatkustaja, joka saapuu ulkomaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa toiselle ulkomaiselle lentoasemalle ja viettää lentojen väliajan terminaali-alueella.

Transit eli kauttakulkeva matkustaja

Matkustaja, joka saapuu lentäen lentoasemalle ja jatkaa välittömästi lentomatkaansa siten, että lennon numero ei vaihdu.

Paikoitus aika

Aika, jonka ilma-alus on pysäköitynä sille osoitetulla seisontapaikalla.

Palveluntarjoaja

Finavia Oyj

Sertifioidut melutasot

Melutodistuksen mukaiset melutasot mitattuina sivumittaus-, ylilentomittaus- ja lähestymismittauspisteissä siten kuin Chicagon yleissopimuksen liitteessä 16 (ICAO Annex 16) on määriteltä.

Suurin sallittu lentoonlähetoaika (MTOW)

Ilma-aluksen suurin sallittu rekisteröity lentoonlähetoaika eli maksimilentoonlähetoaika. Jos ilma-aluksella on vaihtuva tai useita rekisteröityjä suurimpia sallittuja lentoonlähetoaikoja, huomioidaan näistä vain korkein rekisteröity MTOW.

1. Johdanto

Finavia Oyj (jäljempänä *Finavia*) tarjoaa asiakkailleen lentoasema- ja lennonvarmistuspalveluja. Finavian lentoasemaverkkoon kuuluu 25 lentoasemaa, joiden kautta kulkee vuosittain yli 17 miljoonaa matkustajaa.

Finavia ja sen tytäryhtiöt muodostavat konsernin. Näissä sopimusehdoissa esitetyt asiat eivät koske tytäryhtiöiden palveluita eivätkä maahuolintapalveluita. Maahuolintapalveluita tarjoavien yritysten yhteystiedot löytyvät www-sivuilta: www.finavia.fi/lentoyhtiöille

Finavian ylläpitämät lentoasemat:

Helsinki-Vantaa	Kemi-Tornio	Rovaniemi
Helsinki-Malmi	Kittilä	Savonlinna
Enontekiö	Kruunupyy	Tampere-Pirkkala
Halli	Kuopio	Turku
Ivalo	Kuusamo	Utti
Joensuu	Lappeenranta	Vaasa
Jyväskylä	Maarianhamina	Varkaus
Kajaani	Oulu	
Kauhava	Pori	

Alueelliseen lennonvarmistukseen kuuluvat lennonvarmistuskeskukset vastaavat lennonvarmistuspalveluiden antamisesta vastuualueillaan.

2. Palveluehtojen soveltaminen ja voimassaolo

Näitä palveluehtoja sovelletaan Suomen ilmatilassa ja lentoasemilla palveluntarjoajan (jäljempänä *Finavian*) tuottamiin lennonvarmistus- ja lentoasemapalveluihin ellei asiakkaan ja *Finavian* välillä ole kirjallisesti toisin sovittu.

Palveluehdot ja niihin tehtävät muutokset julkaistaan ilmailutiedotuksen julkaisujärjestelmässä. Ehdot ja niihin tehtävät muutokset tulevat voimaan sinä päivänä, kun julkaisussa on ilmoitettu. Palveluehtojen mukaiset maksut tulevat voimaan 1.4.2010 lukien.

Finavia pidättää oikeuden muuttaa palveluehtoja.

3. Sovellettava laki

Näiden palveluehtojen tulkinnassa sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen lakia.

Yksityiskohtaisempia ehtoja ja tietoja koskien *Finavian* palveluita on julkaistu Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland) sekä lentoasemakohtaisissa määräyksissä, joita *Finavia* on lentoaseman pitäjänä antanut. Ilmailukäsikirjassa julkaistut ehdot ja tiedot sekä lentoasemakohtaiset määräykset muodostavat yhden kokonaisuuden tässä asiakirjassa mainittujen palveluehtojen kanssa. Mikäli tämän asiakirjan ehdot ovat ristiriidassa Suomen Ilmailukäsikirjan sisältämien ehtojen ja tietojen tai lentoasemakohtaisten määräysten kanssa, sovelletaan ensisijaisesti tässä asiakirjassa olevia ehtoja.

4. Toiminta lentoasemilla

4.1. Palvelutaso

Lentoasemien palvelutasot on julkaistu Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland).

Finavia pidättää oikeuden palvelutasojen muutoksiin.

4.2. Lähtö- ja saapumisaikojen koordinointi Helsinki-Vantaan lentoasemalla

Helsinki-Vantaan lentoasema on neuvoston asetuksen (ETY) N:o 95/93 (slot-asetus) mukaisesti koordinoitu lentoasema.

Lentoliikenteen harjoittajalla tai millä muulla tahansa ilma-aluksen käyttäjällä on oltava laskeutumista tai lentoonlähtöä varten koordinaattorin myöntämä lähtö- tai saapumisaika, lukuun ottamatta valtion ilma-alusten lentoja, hätätilanteen vuoksi tehtäviä laskuja sekä humanitaarisia avustuslentoja. Lisätietoja slot-koordinaatiosta saa osoitteesta www.helslot.fi.

Finavia voi hylätä lentoliikenteen harjoittajan tai minkä muun tahansa ilma-aluksen käyttäjän lentosuunnitelman, jos tämä aikoo laskeutua koordinoitulle lentoasemalle tai lähteä sieltä lentoon ilman koordinaattorin jakamaa lähtö- tai saapumisaikaa.

4.3. Lähtö- ja saapumisajoista sopiminen muilla lentoasemilla

Lentoliikenteen harjoittajan tulee toimittaa Finavialle kohdan 6.1.a) mukaiset aikataulutiedot viimeistään 30 vuorokautta ennen arvioitua liikkeellelähtöaikaa. Mikäli aikataulutiedot tai niiden muutokset toimitetaan tätä myöhemmin, Finavia varaa oikeuden rajoittaa palvelun tarjontaa lentoasemilla.

Finavialla on oikeus rajoittaa liikennettä lentoasemillaan, mikäli käytettävissä oleva kapasiteetti lentoasemalla tätä edellyttää.

4.4. Lentoasemien aukioloajat

Lentoasemien aukioloajat julkaistaan Ilmailutiedotuspalvelun julkaisujärjestelmän mukaisesti (ks. Suomen ilmailukäsikirja, AIP Suomi-Finland). Muutokset aukioloaikoihin ilmoitetaan NOTAM-tiedotteilla.

Mikäli palvelua halutaan muina kuin Finavian ilmoittamina lentoasemien aukioloaikoina, on siitä sovittava aina Finavian kanssa erikseen. Asiasta sopimiseksi lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän on otettava yhteyttä lennonneuvontapalveluita antavaan yksikköön. Mikäli lentoasema pyynnöstä avaa lentoaseman tai jatkaa lentoaseman aukioloaikaa, peritään pyynnön esittäjältä ylimääräinen avausmaksu tai jatkettu aukiolomaksu ja turvatarkastuksesta aiheutuvat lisäkustannukset. Finavia pidättää oikeuden olla avaamatta lentoasemaa tai jatkamatta sen aukioloaikaa.

Ilma-aluksen päällikön tulee Schengen-maiden ulkopuolelta tulevien ja ulkopuolelle lähtevien lentojen osalta varmistaa passintarkastusviranomaisen paikallaolo ja EU:n ulkopuolelta tulevien ja ulkopuolelle lähtevien lentojen osalta tulliviranomaisen paikallaolo.

4.5. Viranomaisluvut ja tarvittavat vakuutukset

Finavian lentoasema- ja lennonvarmistuspalvelujen antamisen ja käyttämisen ehtona on se, että ilma-aluksella ja sen liikenteenharjoittajalla on voimassa kaikki ne luvat ja hyväksynnät, joita lait, määräykset tai ilmailuviranomaiset edellyttävät kyseisen lentotoiminnan harjoittamiselta. Suomen ilmailuviranomainen on 1.1.2010 lähtien Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi (lisätietoja www.trafi.fi).

Kolmannen osapuolen vahingon varalta vakuuttamattoman tai lain määräämää vakuutusta pienemmästä määrästä vakuutetun ilma-aluksen käytöstä Finavialla on oikeus periä lentoasema- ja lennonvarmistusmaksut kymmenkertaisina.

4.6. Oikeus estää ilma-aluksen lähtö lentoturvallisuussyistä

Lentoaseman päälliköllä, lentoaseman pitäjän palveluksessa olevalla tai lennonvarmistuksessa taikka huolto- tai maa-huolintaorganisaatiossa tehtävää hoitavalla on oikeus estää ilma-aluksen lähtö:

- 1) jos on aihetta epäillä, ettei ilma-alus lennolle lähdettäessä ole lentokelpoinen tai asianmukaisesti miehitetty,
- 2) jos on aihetta epäillä, ettei ilmailulaissa säädettyjä tai sen nojalla annettuja lentoa koskevia määräyksiä muutoin ole noudatettu tai
- 3) jos ilma-aluksen käyttäminen ilmailuun on muutoin ilmailulain nojalla kielletty

ja edellä mainitut puutteet voivat vakavasti vaarantaa lentoturvallisuuden.

5. Ympäristöasiat

Finavian lentoasema- ja lennonvarmistuspalvelujen antamisen ja käyttämisen ehtona on se, että ilma-alus täyttää vähintään kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 16 niteen I osan II luvun 3 mukaiset melustandardit (ICAO Annex 16). Poikkeuksellisesti palveluja voidaan antaa Helsinki-Vantaan lentoasemaa lukuun ottamatta myös ilma-aluksille, jotka eivät ko. standardia täytä edellyttäen, että Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut poikkeusluvan ilma-aluksen lennolle.

6. Finavialle toimitettavat tiedot

Sen lisäksi mitä AIP:ssä on tietojen toimittamisen osalta edellytetty, on lentoliikenteen harjoittajan tai minkä tahansa muun ilma-aluksen käyttäjän toimitettava Finavialle alla esitetyt tiedot. Liikenteenharjoittajan tulee toimittaa Finavialle tietojen oikeellisuuden tarkastamista varten jäljennökset alkuperäisistä asiakirjoista, joista em. tiedot käyvät ilmi. Tällaisia asiakirjoja ovat esimerkiksi ilma-aluksen matkustajaerittely (load sheet) matkustajatietojen tarkastamista varten sekä ilma-aluksen rekisteröimistodistus tai vastaava MTOW:n ja melutasojen tarkastamista varten.

6.1. Ennakkosuunnittelua koskevat tiedot

a) Lentoa koskevat tiedot

- Aikataulutiedot lennoista, jotka lähtevät tai laskeutuvat Finavian lentoasemille SSIM-tiedostona ja/ tai SSM- ja ASM-sanomina IATA-tietoliikennestandardin mukaisesti kohdassa 6.3. esitettyihin osoitteisiin.
  - SSM: STANDARD SCHEDULES MESSAGE PROCEDURE ja
  - ASM: ADHOC SCHEDULES MESSAGE PROCEDURE
- (Aikataulukausittain) saapuvan ja lähtevän lennon lennonnumerot yhdistettynä ilma-aluksen paikoituksen määrittämiseksi, silloin kun kyseessä on kääntyvä lento (rotaatio).
- (Aikataulukausittain) lennonnumeron (flight number) ja lennonjohdollisen kutsun (call sign) välinen vastaavuus esim. LH3110 = DLH7PL tai AY741 = FIN741X.
- Vaihtomatkatijasanomamat silloin kun ne koskevat vaihtoa Helsinki-Vantaan lentoasemalla.
  - PTM PASSENGER TRANSFER MESSAGE

b) Ilma-alusta koskevat tiedot

- MVT AIRCRAFT MOVEMENT MESSAGE
  - Ilma-aluksen rekisteritunnus (liitettävä MVT-sanomaan tai lentosuunnitelmaan)
  - Myöhästymissy ja aika MVT-sanomana

Aloitettaessa lentosarja uudella konetyypillä, tulee lisäksi toimittaa tiedot uuden konetyypin ulkomoitoista paikoituksen suunnittelua varten.

6.2. Laskutusta koskevat tiedot

Seuraavat tiedot tulee toimittaa Finavialle alla mainitussa aikataulussa. Matkustaja- ja rahtitiedot tulee toimittaa Finavialle elektronisessa muodossa yhdessä sovitulla standardilla tai käyttäen Finavian lomakkeita ILL/92323 DEP ja ILL/92322 ARR tai vastaavaa muotoa.

Tiedot:

- Matkustajien lukumäärä: lähtevät ja vaihtomatkustajat eriteltyinä DOM, INT, DOM-DOM, DOM-INT, INT-INT, INT-DOM -matkustajiin, saapuvat matkustajat sekä transit-matkustajat. Lisäksi tulee eritellä alle kahden vuoden ikäiset lapset (infants) ja siirtomiehistön (DHC) määrä.
- Tavaraliikenne lennoittain ja kohteittain: lähtevän ja saapuvan rahdin ja postin määrä kiloina.
- Tiedot ilma-aluksen suurimmasta sallitusta lentoonlähtöpainosta (MTOW) ja sen muutoksista ennen lentoa.
- Tiedot ilma-aluksen sertifioiduista melutasoista ja niiden muutoksista.
- Yhteystiedot laskutusta varten:
  - maksajan nimi
  - postiosoite
  - sähköpostiosoite

Aikataulu:

- kunkin kuukauden 1.–15. päivinä Finavian lentoasemalla tapahtuneiden lentoonlähtöjen ja laskeutumisten osalta viimeistään kyseisen kuukauden 18. päivä ja
- kunkin kuukauden 16.–31. päivinä Finavian lentoasemalla tapahtuneiden lentoonlähtöjen ja laskeutumisten osalta viimeistään seuraavan kuukauden 3. päivä.

6.3. Tietojen toimittamista koskevat yhteystiedot

IATA-standardin mukaiset aikataulutietosanomamat lähetetään kaikkien Finavian lentoasemien osalta osoitteeseen HEL-CAXH ja Helsinki-Vantaan osalta lisäksi osoitteeseen HELWMAY:

- SSM: STANDARD SCHEDULES MESSAGE PROCEDURE ja
- ASM: ADHOC SCHEDULES MESSAGE PROCEDURE
- MVT: AIRCRAFT MOVEMENT MESSAGE
- PTM: PASSENGER TRANSFER MESSAGE

Aikataulutiedot tulee toimittaa myös kyseisen lentoaseman lennonneuvontapalveluita antavaan yksikköön.

SSIM-aikataulutiedostot ja paikoitukseen liittyvät rotaatio- ja konetyypitiedot tulee toimittaa sähköpostitse osoitteeseen helcaxh@finavia.fi.

Ennakkosuunnittelutiedot ja niihin liittyvät kyselyt:

Finavia
Flight Information Unit
Lentäjäntie 3
01530 VANTAA
sähköposti: helcaxh@finavia.fi

P: + 358 9 8277 2168 tai 2141
Fax: + 358 9 8277 2095

Laskutustiedot ja niihin liittyvät kyselyt:

Finavia Oyj
 Liikennelaskutus
 Lentäjätie 3
 01530 VANTAA
 sähköposti: laskutus@finavia.fi

P: + 358 9 8277 2142 tai 2166
 Fax: + 358 9 8277 2095

6.4. Seuraamukset tietojen toimittamatta jättämisestä

Mikäli lentoliikenteen harjoittaja tai mikä tahansa muu ilma-aluksen käyttäjä laiminlyö edellä mainittujen tietojen toimittamisen näissä palveluehdoissa vaaditulla tavalla tai vaaditussa ajassa, voi Finavia rajoittaa palveluiden antamista tai kieltäytyä palveluiden antamisesta.

Ilmoittaja vastaa siitä, että maksun määräytymisen perusteena olevat tiedot ovat oikein. Asiakkaalla on oikeus saada väärien tai puutteellisten tietojen perusteella liikaa perityt maksut takaisin vain, mikäli asiakas sitä vaatii kuuden kuukauden kuluessa laskun päivämäärästä. Asiakkaalla ei ole kuitenkaan oikeutta saada jo perittyjä maksuja takaisin, mikäli asiakas on toistuvasti tai tahallaan laiminlyönyt oikeiden tietojen toimittamisen vaaditussa ajassa.

7. Lentoliikennemaksut

7.1. Lentoasemapalvelut ja -maksut**7.1.1. Laskeutumismaksun määrä**

Jokaisesta ilma-aluksen laskeutumisesta lentoasemalle lentoaseman aukioloaikana peritään laskeutumismaksu. Laskeutumismaksun perusteena on ilma-aluksen suurin sallittu lentoonlätöpaino (MTOW). Finavialle on toimitettava näissä palveluehdoissa vaaditussa ajassa ilmoitus ilma-aluksen suurimmasta sallitusta lentoonlätöpainosta. Mikäli ilmoitusta ei ole toimitettu, käytetään laskutuksen perusteena kyseisen ilma-alustyyppin maksimilentoonlätöpainoa. MTOW pyöristetään ylöspäin lähimpään 1 000 kg:aan.

Ilma-alukset on jaettu MTOW:n perusteella kolmeen painoluokkaan. Laskeutumismaksu muodostuu painoluokan mukaisesta kiinteästä maksusta ja tonnikohtaisesta maksusta. Tonnikohtainen maksu peritään painoluokan alarajan ylittäviltä tonneilta.

Laskeutumismaksun suuruus on:

Kaupallinen siviililiikenne

MTOW	EUR		
	Kiinteä maksu	Maksu per tonni	
0–5 700 kg	0,00	2,66	
5 701–35 000 kg	15,99	4,60	alaraja 6 tonnia
yli 35 000 kg	149,40	6,53	alaraja 35 tonnia

Esimerkkejä ilma-alusten laskeutumismaksuista kaupallisessa siviililiikenteessä:

MTOW 3 900 kg: $2,66 \times 4 = 10,64$ EUR

MTOW 22 000 kg: $15,99 + 4,60 \times (22 - 6) = 89,59$ EUR

MTOW 55 400 kg: $149,40 + 6,53 \times (56 - 35) = 286,53$ EUR

Muu liikenne

MTOW	EUR		
	Kiinteä maksu	Maksu per tonni	
0–5 700 kg	0,00	2,79	
5 701–35 000 kg	16,74	4,82	alaraja 6 tonnia
yli 35 000 kg	156,44	6,84	alaraja 35 tonnia

Laskeutumismaksu on kuitenkin vähintään:

	EUR
Helsinki-Vantaan lentoasemalla ruuhkatunteina (MA-PE 0700-0930 LMT ja 1430-2000 LMT sekä SU 1430-2000 LMT)	55,00
Helsinki-Vantaan lentoasemalla muina aikoina	30,00
Muilla lentoasemilla	11,00

Täydellinen luettelo poikkeuksista ja alennuksista eri maksuihin sekä tiedot kausikorteista, ks. kohta 7.3.

Aukioloajan ulkopuolella annetuista palveluista peritään maksuja kohtien 7.3.3.–7.3.4. mukaisesti.

7.1.1.1. Laskeutumismaksuun kuuluvat palvelut

Laskeutumismaksuun kuuluvat seuraavat palvelut ja toiminnot. Palveluiden sisältö voi vaihdella lentoasemittain. Tämä teksti on informatiivinen yleiskuvaus palveluista.

• kiito- ja rullaustieinfrastruktuuri

- kiitotiet
- rullaustiet
- reuna-alueet
- huoltotiet

• asematasot

- asematasot ja niiden kesä- ja talvikunnossapito
- opastus ja valaistusjärjestelmät
- asematason käytön suunnittelu
- asematason ympäristöhaittojen torjunta
- koneiden pysäköinti max 2 tuntia ¹
- marsalkkapalvelut ²

• jäänpoistotoiminta

- jäänpoiston infrastruktuuri ja koordinointi

• pelastustoiminta

- rakennukset
- kalusto
- lintujen ja eläinten torjunta

• Maksuun ei kuulu:

- lentokoneiden sähköinfrastrukturipalvelu, josta erillinen maksu (kohta 7.1.6)
- jäänpoiston jätemaksu ³

7.1.2. Paikoitusmaksut

Lentoasema-alueelle yli kahdeksi tunniksi pysäköidystä ilma-aluksesta peritään paikoitusmaksu. Paikoitusaika lasketaan lentoaseman aukioloajalta.

A. Paikoitusmaksu Helsinki-Vantaan lentoasemalla**(i) Alle 24 tunnin pituiset pysäköinnit**

Pysäköinnin ollessa yli kaksi tuntia ja korkeintaan viisi tuntia paikoitusmaksu on 1,31 EUR jokaiselta ilma-aluk-

¹ yli kahden tunnin pysäköinnistä peritään erillinen maksu (kohta 7.1.2) | ² palvelu tarjolla vain HEL lentoasema
³ jätemaksu peritään jätteen tuottajalta käytettyjen jäänpoistonesteiden litramäärien mukaan.

sen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta. Alin maksu on tuolloin kuitenkin 5,22 EUR.

Pysäköinnin ollessa yli viisi tuntia, mutta korkeintaan 10 tuntia, paikoitusmaksu on 2,61 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta. Alin maksu on tuolloin kuitenkin 10,44 EUR.

Pysäköinnin ollessa yli 10 tuntia, mutta korkeintaan 24 tuntia, paikoitusmaksu on 3,92 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta. Alin maksu on tuolloin kuitenkin 15,67 EUR.

Yöajalta klo 2130–0600 LMT ei peritä paikoitusmaksua eikä yöaikaa lasketa paikoituksen kokonaiskeston, kun paikoitus kestää alle 24 tuntia.

Paikoitushinnat		Minimihinnat	
Pysäköinnin kesto Alaraja	Yläraja	EUR per MTOW tonni	EUR per paikoitus
yli 2 t	5 t	1,31	5,22
yli 5 t	10 t	2,61	10,44
yli 10 t	24 t	3,92	15,67

(ii) Yli 24 tunnin pituiset pysäköinnit

Yli 24 tunnin pituisen pysäköinnin paikoitusmaksu on 5,22 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta jokaiselta alkavalta 24 tunnin pituiselta ajanjaksolta. Alin maksu on kuitenkin 15,67 EUR jokaiselta alkavalta 24 tunnin pituiselta ajanjaksolta.

B. Paikoitusmaksu muilla lentoasemilla

(i) Alle 24 tunnin pituiset pysäköinnit

Pysäköinnin ollessa yli kaksi tuntia ja alle 24 tuntia paikoitusmaksu on 1,31 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta. Alin maksu on tuolloin kuitenkin 5,22 EUR.

Yöajalta klo 2200–0600 LMT ei peritä paikoitusmaksua eikä yöaikaa lasketa paikoituksen kokonaiskeston, kun paikoitus kestää alle 24 tuntia.

Paikoitushinnat		Minimihinnat	
Pysäköinnin kesto Alaraja	Yläraja	EUR per MTOW tonni	EUR per paikoitus
yli 2 t	24 t	1,31	5,22

(ii) Yli 24 tunnin pituiset pysäköinnit

Yli 24 tunnin pituisen pysäköinnin paikoitusmaksu on 1,31 EUR jokaiselta ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) alkavalta 1 000 kilolta jokaiselta alkavalta 24 tunnin ajanjaksolta. Alin maksu on kuitenkin 5,22 EUR jokaiselta alkavalta 24 tunnin pituiselta ajanjaksolta.

Täydellinen luettelo poikkeuksista ja alennuksista eri maksuihin sekä tiedot kausikorteista, ks. kohta 7.3.

C. Hallivuokra

Kukin lentoasema päättää erikseen hallivuokrasta.

D. Maksu ilma-aluksen pitkäaikaisesta säilytyksestä

Lentoasema voi sopia ilma-aluksen pitkäaikaisesta pysäköinnistä tässä määrityistä hinnoista poiketen.

7.1.3. Matkustajamaksun määrä

Matkustajamaksu peritään matkustajasta, joka lähtee lentoaseman matkustajaterminaalista kaupallisessa liikenteessä olevalla ilma-aluksella. Finavialle on toimitettava näissä palveluehdoissa vaaditussa ajassa matkustajaerittely laskutusta ja matkustajatietojen tarkistusta varten. Mikäli erittelyä ei ole toimitettu, voidaan matkustajamaksun laskentaan käyttää konetyyppikohtaisia matkustajapaikkamääriä. Matkustajamaksun suuruus määräytyy lentoaseman, matkustajatyypin ja ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlätöpainon mukaan. Vaihtomatustajamaksun soveltaminen edellyttää, että lentoyhtiö ilmoittaa matkustajaerittelyssä Finavialle vaihtomatustajien määrän.

Poikkeuksia ovat Turun ja Tampere-Pirkkalan alemman palvelutason erilliset terminaalit. Näiden terminaalien hinnasto on julkaistu Internet-sivuilla www.airpro.fi.

Matkustajamaksun suuruus on:

Ilma-aluksen MTOW yli 15 000 kg	EUR
Lentoasemat, joilla on käytössään matkustajasilta tai bussikuljetus*)	
DOM	5,95
INT	9,45
DOM-INT	4,49
INT-INT	5,49
Lentoasemat, joilla ei ole käytössä matkustajasiltaa tai bussikuljetusta*)	
DOM	5,62
INT	8,76
DOM-INT	4,49
INT-INT	5,49

Ilma-aluksen MTOW 8 001–15 000 kg	EUR
DOM	2,98
INT	5,67
DOM-INT	4,49
INT-INT	5,49

Ilma-aluksen MTOW 0–8 000 kg	EUR
Lähtevät ja/tai vaihtavat matkustajat	2,98

* Finavian lentoasemista Helsinki-Vantaalla ja Rovaniemellä on käytössä matkustajasillat ja/tai bussikuljetus.

Matkustajamaksua ei peritä:

1. kahta vuotta nuoremasta lapsesta;
2. transit-matkustajasta;
3. DOM-DOM-transfermatkustajasta, joka on saapunut suomalaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa kolmannelle suomalaiselle lentoasemalle neljän tunnin kuluessa saapumisestaan, laskettuna aikataulun mukaisista saapumis- ja lähtöajoista. Kyseessä ei saa olla edestakaisen matkan paluumatka;
4. INT-DOM-transfermatkustajasta, joka on aloittanut matkansa ulkomaiselta lentoasemalta ja jatkaa matkaansa suomalaiselle lentoasemalle neljän tunnin kuluessa saapumisestaan, laskettuna aikataulun mukaisista saapumis- ja lähtöajoista. Kyseessä ei saa olla edestakaisen matkan paluumatka;
5. DHC- eli siirtomiehistöstä;
6. sellaisten lentojen osalta, jotka on katsottava yksinomaan sairaankuljetus- tai etsintä- ja pelastuslennoiksi;
7. matkustajasta, joka on mukana yleisölennätyksellä.

Maksuttomuuden perusteen on käytävä ilmi lentolipusta. Lentoliikenteen harjoittajan tai muun matkustajaselvityspalvelua hoitavan yrityksen on pyydettyessä annettava Finavian edustajalle maksuttomuuden perusteen tarkistamiseksi tarvittavat tositteet.

Muun kuin kaupallisen liikenteen matkustajien terminaalien käytöstä ja tästä perittävästä korvauksesta tulee sopia lentoaseman kanssa erikseen.

7.1.3.1. Matkustajamaksuun kuuluvat palvelut

Matkustajamaksuun kuuluvat seuraavat palvelut ja toiminnot. Palveluiden sisältö voi vaihdella lentoasemittain. Tämä teksti on informatiivinen yleiskuvaus palveluista.

Matkustajapalveluihin kuuluvat

- lentoasemalle pääsy (maaliikenteen infrastruktuuri ja sen ylläpito)
  - tieverkko
  - liikenneopasteet
  - terminaalien edustat ja viheralueet
- matkustajapalvelun infrastruktuuri ja sen ylläpito
  - terminaalit
  - odotusalueet ja yleiset tilat (ml. esteettömyys kuten hissit, koneportaat)
  - opasteet
  - saniteettitilat ml. inva-WC-tilat
- matkustajasillat/asematasobussikuljetukset ⁴
- matkatavaraan liittyvä infrastruktuuri ja sen ylläpito
  - matkatavaran käsittely- ja luovutustilat
  - käsittelyjärjestelmä
  - lajittelujärjestelmä
- erilaiset asiakas- yms. palvelut ja -järjestelmät
  - operatiivinen keskus
  - FIDS
  - kuulutusjärjestelmä
  - neuvonta ja opastaminen
- CUSS-automaatit ⁵
  - Common Use Self Service (CUSS); itsepalveluautomaatit lähtöselvitystä varten
- CUPPS-järjestelmä ⁶
  - Common Use Passenger Processing System (CUPPS), mahdollistaa fasiliteettien käytön joustavasti ja sujuvasti eri lentoyhtiöille samassa palvelupisteessä
- **Maksuun ei kuulu:** avustettavien matkustajien (PRM) palvelu, josta peritään erillinen maksu (kohta 7.1.3.2.).

7.1.3.2. Avustamispalvelumaksu (PRM-maksu)

Avustamispalvelumaksu peritään matkustajasta, joka lähtee lentoaseman matkustajaterminalista kaupallisessa liikenteessä olevalla ilma-aluksella. Maksu perustuu EY-asetukseen vammaisten ja liikuntarajoitteisten henkilöiden oikeuksista lentoliikenteessä (EY N:o 1107/2006).

Avustamispalvelumaksun suuruus on 0,20 euroa per lähtevä matkustaja. Avustamispalvelumaksua ei peritä matkustajista, joista ei peritä matkustajamaksua (ks. kohta 7.1.3.).

Lentoyhtiö ja lentoasema voivat keskenään sopia, että lentoasema tarjoaa kyseisen lentoyhtiön matkustajille korkeampilaatuista avustamispalvelua kuin EY-asetuksessa 1107/2006 määritellään. Tällöin lentoasema perii kyseiseltä lentoyhtiöltä ylimääräisen kustannusperusteisen maksun.

7.1.4. Turvamaksu

Turvamaksuun kuuluvat EY:n turva-asetuksen (N:o 300/2008) edellyttämät palvelut. Tämä teksti on informatiivinen yleiskuvaus palveluista.

- Turvatarkastus, matkustajat
  - matkustajien turvatarkastukset
  - matkatavaran, myös ruumaan menevän matkatavaran tarkastaminen

⁴ Matkustajasillat ovat käytössä HEL ja RVN lentoasemilla ⁵ CUSS on käytössä HEL lentoasemalla ⁶ CUPPS otetaan käyttöön HEL lentoasemalla keväällä 2010

- matkatavaran ja kulkuoikeuden tarkastaminen esimerkiksi portilla
- turvatarkastukseen liittyvä infrastruktuuri (esim. tilat turvatarkastusta varten ja läpivalaisulaitteet)
- viranomaisen määräämät vartiointikustannukset, joita aiheutuu terminaali- ja turva-aidan sisäpuolisista alueista
- Turvatarkastus, henkilökunta
  - lentoasemalla toimivien muiden yritysten henkilökunnan ja Finavian henkilökunnan turvatarkastus
  - yritysten kuljetusten tarkastaminen
  - toimintaan liittyvä infrastruktuuri
- Kulunvalvonta
  - kaikki kulunvalvontaan ja kulunvalvontajärjestelmiin sisältyvät kustannukset
  - lentoasema-aidat, joilla rajataan turva-alue
  - kamerajärjestelmä
- **Maksuun ei kuulu**
  - lentokoneiden vartiointi
  - erikseen sovittujen ehtojen mukaisesti yritysten omassa käytössä olevat tilat, joista on pääsy turva-alueelle
  - Priority linan käyttö Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Linjojen käytöstä lentoyhtiön tulee tehdä Finavian kanssa erillinen kaupallinen sopimus

Turvamaksu peritään matkustajasta, joka lähtee lentoaseman matkustajaterminalista kaupallisessa liikenteessä olevalla ilma-aluksella.

Turvamaksun suuruus on 3,51 euroa per lähtevä matkustaja.

Turvamaksua ei peritä:

- kansainvälisen liikenteen DOM-INT-vaihtomatikustajista
- enintään 8 000 kg painavan ilma-aluksen matkustajista, jos matkustajat eivät käytä matkustajaterminalia
- matkustajista, joista ei peritä matkustajamaksua (ks. kohta 7.1.3.)

Mikäli lentoasema pyynnöstä avaa lentoaseman tai jatkaa lentoaseman aukioloaikaa, Finaviolla on oikeus periä pyynnön esittäjältä turvatarkastuksesta aiheutuvat lisäkustannukset.

7.1.5. Melumaksu

Melumaksu peritään Helsinki-Vantaan lentoaseman yöaikaisilta (2300–0600 LMT) lentoonlähdeiltä suihkuturbiinimootoreilla varustetuilta ilma-aluksilta. Ilma-aluksen melumaksu lasketaan ilma-aluksen ICAO:n Annex 16 niteen I osan II mukaisesti mitatun melun perusteella myönnetyn melutodistuksen melutasoista.

Jos ilma-aluksella ei ole tämän mukaista melutodistusta, melumaksu lasketaan FAR:n osan 36 kohdan 3 mukaisesti. Ilma-aluksille, joilla ei ole esittää yllä oleviin asiakirjoihin perustuvia melutodistuksia, käytetään melumaksun laskentaan vastaavaa konetyyppiä olevien ilma-alusten suurimpia meluarvoja.

Jos maksu on alle 6,93 euroa, maksua ei laskuteta. Melumaksun suuruus yhdelle lentoonlähdölle lasketaan alla olevan kaavan mukaisesti:

$$\text{Maksu} = \text{Cd} * 10^{[(\text{Ld}-\text{Td})/10]}$$

Cd = yksikköhinta 6,93 EUR

Ld = keskiarvo melutodistuksen mukaisista melutasoista mitattuna sivumittaus- ja ylilentomittauspisteissä siten kuin ICAO:n Annex 16 on määritelty

Td = lentoonlähdon melukynnys 86 EPNdB

Esimerkki:

Ilma-alus B737-600

Keskiarvo melutasoista lentoonlähdössä

$$\text{Ld} = (90,4 + 82,8) / 2 = 86,6 \text{ EPNdB}$$

$$\text{Maksu} = 6,93 \times 10^{[(86,6-86)/10]} = 7,96 \text{ EUR}$$

7.1.6. Muut maksut

A. Sähkömaksut

Sähköinfrastruktuurimaksu Helsinki-Vantaan lentoasemalla

Helsinki-Vantaan lentoasemalla peritään sähköinfrastruktuurimaksu ilma-aluksilta, jotka ovat käyttäneet paikoituspaikkaa, jolla on saatavilla lentoaseman tuottamaa lentokonesähköä. Sähköinfrastruktuurimaksun suuruus määräytyy ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähötpainon (MTOW:n) mukaan. MTOW pyöristetään ylöspäin lähimpään 1 000 kg:aan. Maksun yksikköhinta on 0,25 EUR per tonni. Maksu on kuitenkin vähintään 4 euroa.

Sähköinfrastruktuurimaksu muilla lentoasemilla

Muut lentoasemat julkaisevat hinnastoissaan sähkömaksut, jotka peritään ilma-aluksen pysäköinnin ajalta.

B. Helsinki-Vantaan lentoaseman koekäyttöpaikkamaksu

Helsinki-Vantaan koekäyttöpaikan maksu on 100 euroa alkavalta tunnilta. Koekäytöstä laskutetaan varatun ajan mukaisesti, vaikka varattua aikaa ei olisi kokonaan käytettykään.

7.2. Lennonvarmistuksen palvelut ja maksut

Lennonvarmistuksen palvelut koostuvat alla määritellyistä lentoaseman lennonvarmistuspalvelusta ja lentoreittipalvelusta sekä niitä täydentävistä lennonvarmistuspalveluista. Finavian tuottama lennonvarmistuspalvelun taso sekä sitä koskevat muutokset julkaistaan Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Suomi-Finland) ja muissa Suomen AIS-järjestelmän ilmailutiedotusjulkaisuissa. Finavia pidättää oikeuden palvelutasojen muutoksiin. Finavialla on myös oikeus rajoittaa liikennettä lentoasemillaan.

7.2.1. Lentoaseman lennonvarmistuspalvelu

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelu sisältää seuraavat palvelut:

Palvelu	Palvelun sisältö	Ilmatilan osa
Lähilennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu lähiliikennettä varten.	Lähialue
Lähestymislennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu saapuvia tai lähteviä johdettuja lentoja varten.	Lähestymisalue, sotilaslennonjohtoalue
Lentopaikan lentotiedotuspalvelu (AFIS)	Palvelu, jonka tarkoituksena on antaa valvomattomalla lentopaikalla toimiville ilma-aluksille lentoturvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja.	Lentotiedotusvyöhyke

Lentoaseman lennonvarmistuspalvelun palvelutaso määräytyy lentoasemaluokan perusteella seuraavasti:

ATS1

ATS1-luokan lentoasemalla ilmaliikennepalvelua annetaan ATS-valvontajärjestelmien käyttöön perustuvina lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluina.

ATS2

ATS2-luokan lentoasemilla ilmaliikennepalvelua annetaan lentoliikenteen tarpeiden mukaan joko

1. yhdistettynä lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluna tai
2. lähilennonjohtopalveluna ja ATS-valvontajärjestelmään perustuvana lähestymislennonjohtopalveluna joko erillisestä lähestymislennonjohdosta tai tornityöpiesteestä.

ATS3

ATS3-luokan lentoasemilla ilmaliikennepalvelua annetaan yhdistettynä lähi- ja lähestymislennonjohtopalveluna.

AFIS

AFIS-luokan lentoasemilla ilmaliikennepalvelua annetaan lentopaikan lentotiedotuspalveluna.

Lentoasemaluokat:ATS₁

Helsinki-Vantaa

ATS₂

Halli, Jyväskylä, Kauhava, Kuopio, Oulu, Rovaniemi, Tampere-Pirkkala

ATS₃

Helsinki-Malmi, Ivalo, Joensuu, Kemi-Tornio, Kruunupyy, Lappeenranta, Maarianhamina, Pori, Turku, Utti, Vaasa ja AFIS-lentoasemat, silloin kun niillä tarjotaan lennonjohtopalvelua

AFIS-lentoasemat

Enontekiö, Kajaani, Kittilä, Kuusamo, Savonlinna, Varkaus

7.2.1.1. Lennonvarmistuspalvelutason kohottaminen AFIS-palvelusta ATC-palveluksi

Mikäli lentoasemalla on käytössä ns. sekajärjestelmä (mixed AFIS/ATC), tulee AFIS-aikana lennonjohtopalveluja (ATC-palvelu) tarvitsevan operaattorin hyvässä ajoin ennen tarvetta sopia kyseisen lentoaseman kanssa ATC-palvelusta. AFIS-aikana annettavasta lennonjohtopalvelusta peritään liikennöitsijäkohtainen toimenpiteestä aiheutuvien välittömien lisäkustannusten mukainen hinta, kuitenkin vähintään 200 EUR.

Mikäli kyseessä on laskeutuva lento, peritään myös normaalit laskeutumismaksut (kohta 7.1.1.) ja TN-maksut (kohta 7.2.1.2.).

7.2.1.2. Lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu (TN-maksu)

Jokaisesta ilma-aluksen laskeutumisesta lentoasemalle lentoaseman aukioloaikana peritään lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksu (ns. Terminal Navigation charge eli TN-maksu). TN-maksu perustuu ilma-aluksen suurimpaan sallittuun lentoonlähtöpainoon (MTOW) pyöristettynä ylöspäin lähimpään 1 000 kg:aan. Finavialle on toimitettava näissä palveluehdoissa vaaditussa ajassa ilmoitus ilma-aluksen suurimmasta sallitusta lentoonlähtöpainosta. Mikäli ilmoitusta ei ole toimitettu, käytetään laskutuksen perusteena kyseisen ilma-alustyyppin maksimilentoonlähtöpainoa.

Maksun suuruus lasketaan kaavalla:

$$T = w \times p,$$

missä T on maksu euroina ja w on painokerroin, joka esitetään pyöristettynä kahteen desimaaliin. Painokerroin w saadaan kaavalla:

$$w = \left(\frac{MTOW_{tonni}}{50} \right)^{0,7}$$

Yksikköhinta p riippuu lentoasemaluokasta seuraavasti:

Lentoasemaluokka	Kaupallinen siviili liikenne EUR	Muu liikenne EUR
ATS ₁	127	147
ATS ₂	127	147
ATS ₃	103	123
AFIS-lentoasemat	50	70

Esimerkki:

Laskeutuminen Helsinki-Vantaan lentoasemalle kaupallisen siviili liikenteen ilma-aluksella, jonka MTOW on 16 100 kg eli MTOWtonni = 17 ja p = 127 EUR

$$T = (17/50)^{0,7} \times 127,00 \text{ EUR} = 0,47 \times 127,00 \text{ EUR} = 59,69 \text{ EUR}.$$

Poikkeukset edellä määräytyistä TN-maksuista on esitetty kohdassa 7.3.

7.2.2. Lentoreittipalvelu

Lentoreittipalvelu sisältää seuraavat palvelut:

Palvelu	Palvelun sisältö	Ilmatilan osa
Aluelennonjohtopalvelu	Lennonjohtopalvelu ICAO:n lentosääntöjen mukaan lentäville johdetuille lennoille (GAT-lennot) lennonjohtoalueilla.	Valvottu ilmatila, lukuun ottamatta määrättyjä lähi-, lähestymis- ja sotilaslennonjohtoalueita, joilla palvelua antaa ao. lähi- tai lähestymislennonjohto.
Ilmatilan hallintapalvelu	Ilmatilavarausten käsittelypalvelu. Ilmatilan varauspalvelu. Ilmatilavarausten tiedotuspalvelu.	Valvottu ilmatila Vaara-alueet Rajoitusalueet Tilapäiset erillisvarausalueet Tilapäiset ilmatilavarausalueet Purjelentoalueet
Ilmailiikennevirtojen hallintapalvelu	Lennonjohtokapasiteetin optimointi. Lentoliikenteen määrän hallinta käytettävissä olevan kapasiteetin suhteen.	Erikseen määritelty valvotun ilmatilan osa.

7.2.2.1. Lentoreittimaksut

Suomen ilmatilassa mittarilentosääntöjen (IFR) mukaan lentävästä ilma-aluksesta peritään lennonvarmistuspalveluiden käyttämisestä maksu.

Maksukaava

Ilma-aluksesta, jonka suurin sallittu lentoonlähtöpaino (MTOW) on vähintään 2 000 kg, peritään lentoreittimaksu seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{maksu} = t \times d \times p,$$

missä t on yksikköhinta ja d on lennon pituustekijä ja p on painokerroin. Lennon pituustekijä d lasketaan jakamalla alla mainittujen kohteiden välinen isoymppyrämatka (km) sadalla (100):

- lähtölentoasema tai piste, jossa ilma-alus saapuu Suomen lentotiedotusalueelle sekä
- ensimmäinen saapumislentoasema Suomessa tai piste, jossa ilma-alus jättää Suomen lentotiedotusalueen.

Sellaisten lentojen osalta, jotka päättyvät samalle lentoasemalle kuin mistä ilma-alus lähti, joiden aikana ei suoriteta välilaskua ja joiden kaukaisin piste lentoasemalta sijaitsee Suomen lentotiedotusalueella (circular-lennot), pituustekijä lasketaan jakamalla alla mainittujen pisteiden väliset isoymppyrämatkat kilometreissä sadalla (100):

- Suomen lentotiedotusalueella sijaitseva lentoasema tai piste, jossa ilma-alus saapuu Suomen ilmatilaan,
- kauimpana lentoasemasta sijaitseva piste ja Suomen lentotiedotusalueella sijaitseva lentoasema tai lähtöpiste Suomen ilmatilasta.

Edellä mainitut saapumis- ja lähtöpisteet ovat ne pisteet, joissa lentosuunnitelmassa selostettu reitti leikkaa Suomen lentotiedotusalueen ulkorajan. Isoymppyrämatkasta on vähennettävä kaksikymmentä kilometriä (20 km) jokaisen Suomessa suoritettun lentoonlähdön ja jokaisen laskeutumisen osalta.

$$p = \sqrt{\frac{MTOW_{\text{tonni}}}{50}}$$

Painokerroin p on sen osamäärän neliöjuuri, joka saadaan jakamalla 50:llä ilma-aluksen suurimman sallitun lentoonlähtöpainon (MTOW) tonnimäärä, joka käy ilmi lentokelpoisuustodistuksesta, lentokäsikirjasta tai muusta vastaavasta virallisesta asiakirjasta.

Yksikköhinta

Yksikköhinta t per palveluyksikkö Suomessa on 40,36 EUR. Yksikköhinta koostuu kansallisesta hinnasta 40,23 EUR ja Eurocontrolin hallinnollisesta laskutuslisästä 0,13 EUR.

Soveltamisedot ja poikkeukset

Tarkemmat soveltamisedot lentoreittilaskutuksesta löytyvät Eurocontrolin julkaisusta "Lentoreittimaksujärjestelmän sovellusehdot sekä lentoreittimaksujen maksuehdot", joka on saatavissa Finavian www-sivuilta <http://www.finavia.fi/julkaisut>, postiosoitteesta Finavia Oyj, Konsernitalous, PL 50, 01531 VANTAA tai sähköpostitse osoitteesta laskutus@finavia.fi.

Lentoreittimaksujärjestelmän soveltamisehtojen artiklan 8 mukaisesti seuraavat lennot ovat vapautettuja lentoreittimaksuista Suomen ilmatilassa:

- Lennot, jotka on suoritettu yksinomaan näkölentosääntöjen (VFR) mukaisesti Suomen ilmatilassa.
- Sellaisten ilma-alusten suorittamat lennot, joiden suurin sallittu lentoonlähtöpaino (MTOW) on alle 2 000 kg.
- Yksinomaan istuvien hallitsijoiden ja heidän lähiperheensä, valtionpäämiesten, pääministereiden ja muiden ministereiden kuljettamiseksi suoritettavat lennot heidän ollessaan virkamatkalla. Kaikissa näissä tapauksissa matkan luonne on osoitettava sen statusta koskevalla merkinnällä tai huomautuksella lentosuunnitelmaan.
- Toimivaltaisen SAR-elimen hyväksymät etsintä- ja pelastuslennot.
- Eurocontrol-maiden sotilaslennot.
- Koululennot, joiden yksinomaisena tarkoituksena on ohjaamomiehistön lupakirjan tai kelpuutuksen hankkiminen sillä edellytyksellä, että matkan luonne osoitetaan asianomaisella merkinnällä lentosuunnitelmaan. Lennot on suoritettava yksinomaan Suomen ilmatilassa eikä lennoilla saa kuljettaa matkustajia eikä rahtia eikä kyseessä saa olla siirtolento.
- Lennot, joiden yksinomaisena tarkoituksena on lennonvarmistuksen maalaitteiksi tarkoitettujen tai käytettävien laitteiden kokeilu tai testaaminen, kuitenkin lukuun ottamatta asianomaisen ilma-aluksen siirtolentoja.
- Lähtölentoasemalle päättyvät lennot, joiden aikana ei ole tehty välilaskua (circular-lennot).

7.2.3. Lennonvarmistuksen palveluita täydentävät palvelut

Finavia tuottaa ilmatilan käyttäjille seuraavia lentoaseman lennonvarmistus- ja lentoreittipalvelua täydentäviä sekä lentoaseman lennonvarmistuspalvelumaksuun ja lentoreittipalvelumaksuun sisältyviä palveluita:

1. Hälytyspalvelu
2. Ilmailun etsintä- ja pelastuspalvelu
3. Lennonneuvontapalvelu
4. Ilmailutiedotuspalvelu
5. Lentotiedotuspalvelu
6. Lentosääpalvelu
7. Teknisen lennonvarmistuksen palvelut, esim. navigaatiojärjestelmät

7.3. Poikkeukset ja alennukset maksuihin

Huom. Lentoreittimaksujen poikkeukset on annettu edellä kohdassa 7.2.2.1.

7.3.1. Kausikortti

Ilma-aluksen, jonka suurin sallittu lentoonlähtöpaino (MTOW) on enintään 2 000 kg, laskeutumis-, TN- ja paikoitusmaksut voidaan maksaa etukäteen lunastamalla vähintään yhden ja enintään kahdentoista kuukauden ajalle kausikortti. Kausikortti on voimassa säännölliselle liikenteelle mitoitettun aukioloajan aikana. Jos lentotoiminta edellyttää muita aukioloaikoja, on niistä neuvoteltava lentoaseman kanssa ja sovittava erillisestä aukipitoajasta ja -maksusta.

Kausikortin perushinta (sisältää ALV 22 %) määräytyy ilma-aluksen MTOW:n ja kausikortin voimassaoloajan perusteella. Perushintainen kausikortti on voimassa kaikilla muilla lentoasemilla paitsi Helsinki-Vantaan ja Helsinki-Malmin lentoasemilla.

Kausikortin perushinnat*

Sis. 22 % alv	MTOW (kg)							
	Kuukaudet	0–700	701–900	901–1100	1101–1300	1301–1500	1501–1700	1701–1900
1	77,98	103,71	124,76	159,86	200,59	264,18	321,26	394,56
2	103,97	138,28	166,35	213,13	267,46	352,24	428,35	526,08
3	155,95	207,41	249,53	319,70	401,19	528,37	642,53	789,12
6	311,91	414,84	499,05	639,40	802,38	1 056,73	1 285,05	1 578,24
12	519,84	691,39	831,75	1 065,68	1 337,28	1 761,22	2 141,75	2 630,40

*voimassa kaikilla lentoasemilla paitsi Helsinki-Vantaalla ja Helsinki-Malmin lentoasemilla

Helsinki-Malmin kausikortti on voimassa Helsinki-Malmin lentoasemalla sekä muilla lentoasemilla Helsinki-Vantaan lentoasemaa lukuun ottamatta.

Helsinki-Malmin kausikortin hinnat*

Sis. 22 % alv	MTOW (kg)							
	Kuukaudet	0–700	701–900	901–1100	1101–1300	1301–1500	1501–1700	1701–1900
1	194,95	259,29	311,92	399,65	501,51	660,48	803,20	986,44
2	259,93	345,71	415,90	532,86	668,68	880,66	1 070,93	1 315,26
3	389,90	518,56	623,84	799,30	1 003,02	1 320,98	1 606,39	1 972,90
6	779,80	1 037,13	1 247,68	1 598,59	2 006,03	2 641,96	3 212,77	3 945,79
12	1 299,67	1 728,56	2 079,47	2 664,32	3 343,36	4 403,26	5 354,63	6 576,31

*voimassa kaikilla lentoasemilla paitsi Helsinki-Vantaalla

Helsinki-Vantaan kausikortti on voimassa kaikilla lentoasemilla. Helsinki-Vantaan kausikortti ei kata laskeutumismaksuja Helsinki-Vantaan lentoaseman ruuhkatuntien (MA–PE 0700–0930 LMT ja 1430–2000 LMT sekä SU 1430–2000 LMT) aikana. Ruuhkatunteina peritään kohdassa 7.1.1. mainittu alin laskeutumismaksu.

Helsinki-Vantaan kausikortin hinnat*

Sis. 22 % alv	MTOW (kg)							
	Kuukaudet	0–700	701–900	901–1100	1101–1300	1301–1500	1501–1700	1701–1900
1	350,91	466,70	561,44	719,35	902,70	1 188,85	1 445,72	1 775,56
2	467,87	622,27	748,59	959,14	1 203,59	1 585,13	1 927,62	2 367,42
3	701,81	933,40	1 122,89	1 438,70	1 805,39	2 377,71	2 891,44	3 551,14
6	1 403,61	1 866,81	2 245,78	2 877,41	3 610,79	4 755,41	5 782,87	7 102,27
12	2 339,35	3 111,34	3 742,96	4 795,67	6 017,93	7 925,69	9 638,12	11 837,11

*voimassa kaikilla lentoasemilla

Korttien voimassaoloaika alkaa lunastuspäivästä tai sen lunastajan haluamasta myöhäisemmästä ajankohdasta, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua lunastuspäivästä. Kausikorttia ei myönnetä takautuvasti. Kausikortin haltija on velvollinen huolehtimaan, että kausikortti on voimassa. Ilman voimassaolevaa kausikorttia lentävästä ilma-aluksesta peritään kohtien 7.1. ja 7.2. mukaiset maksut.

Kortin lunastaminen ei vapauta maksuista, jotka peritään palvelutason kohottamisesta, jatketusta aukipidosta tai ylimääräisestä avauksesta (ks. kohta 7.2.1.1. ja 7.3.3.–7.3.4.).

Ilma-aluksen omistajan tai käyttäjän vaihtuminen ei vaikuta kausikortissa tarkoitettuun oikeuteen.

Jos ilma-alus poistetaan ilma-alusrekisteristä tai se todistettavasti on lentokelvoton ja siitä on maksettu etukäteen mainittu kausikortti, voi Finavia hakemuksesta palauttaa maksetun maksun niiltä täysiltä kuukausilta, joilta kausikortin oikeuttamaa käyttöaikaa on jäljellä. Muista kuin edellä mainituista syistä kausikorttia ei hyvitetä.

7.3.2. Vapautus laskeutumis- ja TN-maksuista

Laskeutumis- ja TN-maksua ei peritä:

1. etsintä- tai pelastuspalvelutehtävää suorittavasta ilma-aluksesta;
2. ilma-aluksesta, joka teknisestä syystä tai sääolosuhteiden pakottamana palaa lähtöpaikalle;
3. ilma-aluksesta, jonka Liikenteen turvallisuusvirasto on luokitellut purjelentokoneeksi⁷, kuumailmapalloksi, riippuliitimeksi tai museoilma-alukseksi.

Huom. Museoilma-aluksen maksuvapautusta täytyy erikseen anoa Finavialta (ks. kohta 11 yhteystiedot, Laskutus-tietojen toimittamista koskevat yhteystiedot).

7.3.3. Jatkettu aukipito

Mikäli lentoasema pyynnöstä jatkaa lentoaseman aukioloaika ja antaa ilma-alukselle laskeutumista tai lentoonlähtöä varten lennonvarmistus- tai kunnossapitopalveluja, pyynnön esittäneeltä peritään lentoaseman aukipitämisestä tuntikohtainen maksu.

⁷ PEL M2-41 Purjelentäjän lupakirjamääräys.

Laskutettavan aukipitoajan laskeminen alkaa lentoaseman ilmoitetusta sulkemisajankohdasta. Mikäli lento ehtii laskeutua tai lähteä lentoon 15 minuutin sisällä lentoaseman ilmoitetusta sulkemisajankohdasta, tuntikohtaista maksua ei peritä. Pyynnön esittäneen on maksettava tuntikohtainen maksu myös riippumatta siitä, käytetäänkö pyydettyjä palveluita.

Aukipitomaksu on 400 EUR per tunti, ellei lentoaseman kanssa erityisestä syystä muuta sovita. Mikäli kyseessä on laskeutuva lento, peritään myös normaalit laskeutumismaksut (kohta 7.1.1.) ja TN-maksut (kohta 7.2.1.2.).

7.3.4. Ylimääräinen avaaminen

Mikäli lentoasema pyynnöstä avaa lentoaseman ja antaa ilma-alukselle laskeutumista tai lentoalentoa varten lennonvarmistus- tai kunnossapitopalveluja, pyynnön esittäneeltä peritään lentoaseman aukaisemisesta tuntikohtainen maksu. Pyynnön esittäneen on maksettava ylimääräinen avausmaksu myös riippumatta siitä, käytetäänkö pyydettyjä palveluita.

Avausmaksu on 800 EUR ensimmäiseltä tunnilta, ellei lentoaseman kanssa erityisestä syystä muuta sovita. Jos aukipitoa jatketaan pyynnöstä useamman tunnin ajan, peritään seuraavilta tunneilta 400 EUR per tunti.

Mikäli kyseessä on laskeutuva lento, peritään myös normaalit laskeutumismaksut (kohta 7.1.1.) ja TN-maksut (kohta 7.2.1.2.).

7.4. Alennukset uusille reiteille

Edistääkseen uusien liikenneyhteyksien syntymistä Finavia myöntää alennuksia uusien reittien laskeutumis- ja matkustajamaksuista. Alennuksia myönnetään säännölliselle reittiliikenteelle sekä maahan saapuvalla tilausliikenteelle. Säännöllisen liikenteen edellytys on vähintään kaksi lentoa viikossa tai yli viiden lennon tilauslentosarja.

Alennuksia ei kuitenkaan myönnetä yöaikaisista (23.00–06.00 LT) lennoista eikä Helsinki-Vantaan ruuhka-aikoina (14.30–17.00 LT). Alennuksia ei myönnetä lentoasemien aukioloaikojen ulkopuoliselle liikenteelle.

Alennuksia myönnetään uusille lentoreiteille korkeintaan kolmeksi vuodeksi. Uusi lentoreitti on lentoyhteys kahden lentoaseman välillä, jossa ei ole säännöllistä liikennettä. Mikäli lentoyhtiö siirtää operointia tytäryhtiölle tai yhteistyökumppanille tätä ei pidetä uutena reittinä.

Matkustajamaksusta annettavan alennuksen osalta poikkeuksia ovat Turun ja Tampere-Pirkkalan alemman palvelutason erilliset terminaalit. Näiden terminaalien hinnasto ja alennukset on julkaistu Internet-sivuilla www.airpro.fi.

Alennukset Helsinki-Vantaan lentoasemalla

	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Laskeutumismaksu-alennus	90 %	70 %	50 %
Matkustajamaksu-alennus	70 %		

Alennukset muilla lentoasemilla kuin Helsinki-Vantaa

	1. vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Laskeutumismaksu-alennus	90 %	70 %	50 %
Matkustajamaksu-alennus	70 %	50 %	

Uusien reittien alennuksia koskevat järjestelyt:

Finavia
 Markkinointi
 Lentäjäntie 3
 01530 VANTAA
 sähköposti: airlinerelations@finavia.fi

7.5. Matkustajapohjainen kasvuinsentiiviohjelma

Finavia tukee reittilentoyhtiöiden liiketoiminnan kehittämistä tarjoamalla matkustajamäärien kasvuun kannustavaa insentiiviä kahdeksi vuodeksi. Kasvuinsentiivi on tasapuolisesti kaikkien Finavian lentoasemille operoivien lentoyhtiöiden hyödynnettävissä.

Finavia palauttaa lentoyhtiöille kalenterivuoden jälkeen oheisen taulukon mukaisen euromäärän jokaisesta matkustajasta, joka ylittää edellisen vuoden matkustajamäärän. Kasvuinsentiivi ei koske Tampere-Pirkkalan ja Turun lentoasemien T2-terminaaleja.

Kasvuinsentiivi on:

	2010	2011
Kasvuinsentiivi / lisämatkustaja	3 €	2 €

Matkustajamäärän kasvu lasketaan lähtevien matkustajien kotimaan, kansainvälisen ja vaihtomatkustajien kokonaismääränä kaikilla Finavian lentoasemilla. Kasvu lasketaan lentoyhtiökonsernitasolla (50 % omistusosuus). Vuoden 2010 matkustajamäärää verrataan vuoden 2009 toteumaan ja vuoden 2011 matkustajamäärää vuoden 2010 toteumaan. Mikäli lentoyhtiö ei ole operoinut Finavian lentoasemille vertailuajanjaksona, pidetään vertailuajankohtana 12 kk siitä, kun yhtiö on aloittanut liikenteen. Hallinnollisista syistä matkustajamäärän kasvun tulee olla vähintään 500 matkustajaa vuodessa.

Matkustajamäärän kasvu, joka on seurausta mm. seuraavista syistä, ei oikeuta kasvuhyvitykseen:

- fuusioiden seurauksena syntyvä kasvu
- liikenteen siirtäminen yhteistyökumppanien operoitavaksi
- kasvu, joka syntyy julkisen palvelun velvoitteen (PSO) reittien operoinnista

Lentoyhtiöitä pyydetään ilmoittautumaan kasvuinsentiiviohjelmaan.
Finavia markkinointi, airlinerelations@finavia.fi

Lisätietoa kasvuinsentiivin ehdoista ja eduista saatavilla www.finavia.fi/airlines.

7.6. Lentoliikennemaksujen arvonlisävero

Hinnastossa todettujen maksujen lisäksi peritään arvonlisävero valtiolle sen mukaan kuin arvonlisäverolaissa on säädetty.

7.7. Lentoliikennemaksujen maksaminen

Lentoreittimaksujen maksuehdot on määritelty Eurocontrolin julkaisussa "Lentoreittimaksujärjestelmän sovellusehdot sekä lentoreittimaksujen maksuehdot" (ks. kohta 7.2.2.1.).

Ilma-aluksen omistaja, haltija ja käyttäjä vastaavat yhteisvastuullisesti lentoaseman pitäjältä tai palvelun antajalta saamiensa palvelujen kustannuksista omistus-, hallinta- tai käyttöoikeutensa ajalta sekä siltä ajalta, jona nämä ovat merkittävänä ilma-alusrekisteriin omistajana, haltijana tai käyttäjänä.

Lentopaikan pitäjä voi palveluiden antamisesta pidättymällä tai ilma-aluksen liikkeellelähdön estävin välinein tai rakentein estää ilma-aluksen lähdön, kunnes eräntyneet maksut on suoritettu tai vakuus niistä asetettu. Toimenpiteet on mitoitettava ja toteutettava niin, ettei niillä vaaranneta henkeä tai terveyttä eikä vahingoiteta paikoitettua ilma-alusta.

Finavia voi kieltäytyä palvelujen antamisesta, mikäli palvelumaksuja ei ole maksettu.

7.7.1. Maksutavat

Lentoliikenteen harjoittajan tulee sopia Finavian kanssa maksutavasta ennen arvioitua liikkeellelähtöaikaa.

Ellei Finavian kanssa ole muuta sovittu, maksut erääntyvät maksettaviksi heti kun palvelu on annettu, ja ne on maksettava Finavialle ennen liikkeellelähtöaikaa Finavian ylläpitämällä lentoasemalla.

Pääsääntöisesti Finavia vaatii ennakkomaksun tai pankkitakauksen kaikilta lentoliikenteen harjoittajilta, jotka eivät ole olleet Finavian laskutusasiakkaita viimeisen 12 kuukauden ajan tai joilla on ollut aiempia maksuhäiriöitä. Ennakkomaksu tai pankkitakaus on toimitettava Finavialle ennen ensimmäisen lennon liikkeellelähtöaikaa.

Maksujen maksamisen turvaamiseksi Finavia voi harkintansa mukaan vaatia ennakkomaksun tai hyväksyttävän pankkitakauksen muissakin tapauksissa.

7.7.1.1. Ennakkomaksu

Ennakkomaksun tulee kattaa kaikki lentosarjan lentoliikennemaksut. Laskut kuitataan maksetuiksi ennakkomaksuilla. Kopiot laskuista lähetetään operaattorille kirjanpitoa varten. Koska ennakkomaksu on vain arvio tulevasta maksusta, vaaditaan operaattorilta lisämaksu, mikäli ennakkomaksu ei kata kaikkia maksuja. Ennakkomaksujen ylijäämä hyvitetään operaattorille lentosarjan päättyttyä. Finavia ei maksa ennakkomaksulle korkoa.

7.7.1.2. Pankkitakaus

Pankkitakauksen tulee kattaa kaikki lentosarjan lentoliikennemaksut. Jos lentosarjan kesto on yli kolme kuukautta, pankkitakauksen tulee kattaa vähintään kolmen kuukauden lentoliikennemaksut. Pankkitakauksen on oltava voimassa vähintään kolme kuukautta lentosarjan päättymisestä. Jos lentosarja jatkuu toistaiseksi, kolmen kuukauden maksut kattavan pankkitakauksen tulee olla voimassa vähintään seuraavat kuusi kuukautta lentosarjan aloittamisesta lukien. Kuuden kuukauden kuluttua Finavia arvioi tarvittavan pankkitakauksen suuruuden uudelleen. Finavia voi harkintansa mukaan vaatia, että vakuus on voimassa toistaiseksi.

Pankkitakaus on aina erikseen hyväksyttävä Finavialla ennen lennon tai lentosarjan aloittamista. Pankkitakauksen tulee olla peruuttamaton, ns. first demand -takuusitoumus⁸, ja pankin, joka sen myöntää, luottokelpoisuusluokituksestaan Investment Grade -tasoinen (Moody's / S&P / Fitch rating). Kyseisellä pankilla tulee olla virallinen, pankkitoimiluvan alainen toimipiste Suomessa. Finavia pidättää oikeuden hyväksyä tai hylätä tarjotun takauksen. Kun Finavia on vastaanottanut hyväksytyt pankkitakauksen, lentoliikennemaksut voidaan periä laskulla jälkikäteen.

7.7.1.3. Maksu jälkikäteen laskulla

Lentoliikennemaksut voi maksaa jälkikäteen laskulla vain, jos tästä on etukäteen sovittu Finavian kanssa.

Laskutus tapahtuu kaksi kertaa kuukaudessa. Laskut toimitetaan lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän ilmoittamaan osoitteeseen. Laskut tulee maksaa Finavian pankkitilille viimeistään eräpäivänä, joka on 14 vrk laskun päiväyksestä.

Mikäli palvelut tai lennot lentoliikenteen harjoittajan tai muun ilma-aluksen käyttäjän pyynnöstä jaetaan kahden tai useampaan laskuun (esim. eri osoite, eri maksaja tms.), peritään tästä 50 euron laskutuslisä.

Maksuhuomautukset tulee tehdä viimeistään 6 kuukauden kuluessa laskun päiväyksestä.

7.7.2. Viivästyskorko

Maksun viivästyessä on viivästysajalta suoritettava viivästyskorko. Muissa kuin kuluttajasuhteissa koron määrä on kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva korkolain mukainen viivästyskorko.

8. Finavian vastuu

Finavia vastaa näissä ehdoissa mainittujen palvelujen tuottamisessa aiheutuneista välittömistä vahingoista, joiden osoitetaan johtuvan Finavian tahallisesta tai tuottamuksellisesta menettelystä.

⁸ Heti vaadittaessa maksettava takuusitoumus, jonka perusteella pankki ei voi kieltäytyä maksusta saatuaan muodollisesti oikein laaditun vaatimuksen. Pankki joutuu tällaisen pankkitakuun mukaan maksamaan sitoumuksensa perusteella edunsaajan vaatimuksesta selvittämättä, onko taattava syyllistynyt sopimuksen rikkomiseen tai laiminlyöntiin.

Finavia ei vastaa palveluiden tuottamisessa aiheutuneista välillisistä tai epäsuorista vahingoista, eikä puhtaista varallisuusvahingoista tai vahingoista, joita Finavia ei ole voinut kohtuudella ennakoida.

Vahingonkorvausta on vaadittava Finavialta kuukauden kuluessa siitä, kun vahingonkorvauksen perusteena oleva virhe havaittiin tai se olisi pitänyt havaita.

9. Vapauttamisperusteet

Finavia vapautuu velvoitteistaan ja velvollisuudestaan maksaa vahingonkorvausta, jos velvoitteiden rikkominen tai niiden täyttämättä jättäminen johtuu vapauttamisperusteista. Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota Finavia ei ole voinut ottaa huomioon ja joka on Finaviasta riippumaton tai jonka vaikutusta ei voida kohtuudella välttää tai voittaa. Tällainen tapahtuma voi olla esimerkiksi sota, kapina, valuuttarajoitukset, lainsäännökset ja viranomais määräykset, vientikielto, luonnonmullistus, sääolosuhteet, yleisen liikenteen, tietoliikenteen tai energianjakelun keskeytys, kuljetusvälineiden niukkuus, yleinen tavaraniukkuus, käyttövoiman rajoitukset, työselkkaus, tulipalo taikka muu vaikutuksiltaan vastaava ja epätavallinen Finaviasta riippumaton syy sekä tässä kohdassa mainituista seikoista johtuvat Finavian alihankkijan toimituksissa olevat virheet taikka viivästykset.

Jos Finavian velvoitteiden täyttäminen viivästyy jostakin edellisessä kappaleessa mainitusta syystä, velvoitteen täyttämisaikaa jatketaan niin paljon kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

10. Riitojen ratkaisu

Ehdoissa mainittujen palveluiden tuottamisesta johtuvat erimielisyydet ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

11. Yhteystiedot

Lentojen ennakkotietojen toimittamista koskevat kyselyt:

Finavia

Flight Information Unit

Lentäjätie 3

01530 VANTAA

sähköposti: helcaxh@finavia.fi

P: + 358 9 8277 2168 tai 2141

Fax: + 358 9 8277 2095

Laskutustietojen toimittamista, maksamista, maksujärjestelyjä sekä pankkitakauksia ja ennakkomaksuja koskevat yhteystiedot:

Finavia

Liikennelaskutus

Lentäjätie 3

01530 VANTAA

sähköposti: laskutus@finavia.fi

Laskutustietojen toimittaminen:

P: + 358 9 8277 2142 tai 2166

Maksaminen ja maksujärjestelyt sekä pankkitakaukset ja ennakkomaksut:

P: + 358 9 8277 2136 tai 2150

Fax: + 358 9 8277 2092 tai 2095

FINAVIA
PL 50, 01531 Vantaa
Käyntiosoite: Lentäjätie 3, Vantaa
Puhelin (09) 82771
Faksi (09) 8277 2099
info@finavia.fi
www.finavia.fi

